

Ehdotus Suomen merihoitosuunnitelman seurantaohjelmaksi vuosille 2026-2032
Lausunto Ympäristöministeriölle ja Lupa- ja valvontavirastolle

Kaupunginhallitus 02.03.2026
47/00.01.08/2026

Merenhoidon suunnittelua ohjaavat Suomessa laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä (1299/2004) sekä valtioneuvoston asetus merenhoidon järjestämisestä (980/2011), joilla on toimeenpantu Euroopan unionin meristrategiapuitedirektiivi. Merenhoidon tavoitteena on meriympäristön hyvä tila rantaviivasta talousvyöhykkeen ulkorajalle saakka.

Suomen merenhoitosuunnitelma päivitetään kolmessa vaiheessa kuuden vuoden välein. Nyt kuultavana on merenhoitosuunnitelman toinen osa Suomen merenhoitosuunnitelman seuranta ohjelma vuosille 2026–2032, joka päivitetään vuonna 2026. Suunnitelman ensimmäinen osa Suomen meriympäristön tila 2024 päivitettiin vuonna 2024. Suunnitelman kolmas osa, Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelma vuosille 2028–2033, päivitetään vuonna 2027. Tarkistettu merenhoitosuunnitelma viedään kokonaisuudessaan valtioneuvostolle hyväksyttäväksi vuoden 2027 lopussa.

Ympäristöministeriö ja Lupa- ja valvontavirasto pyytävät mm. Hangon kaupungin lausuntoa ehdotuksesta Suomen merenhoitosuunnitelman seuranta ohjelmaksi vuosille 2026-2032. Samasta organisaatiosta toivotaan vain yhtä yhteistä lausuntoa. Lausuntopalautteen toivotaan osoittavan Suomen merenhoitosuunnitelman seuranta ohjelma vuosille 2026–2032 luonnoksessa olevia mahdollisia epäkohtia tai puutteita sekä myönteisiä seikkoja. Palaute otetaan huomioon, kun asiakirja viimeistellään. Lopuksi palautteesta koostetaan tiivistelmä. Lausunnot ja mielipiteet tulee antaa viimeistään 27.3.2026 klo 16.00.

Liite: Suomen merenhoitosuunnitelman seurantaohjelma vuosille 2026–2032
LUONNOS KOMMENTEILLE.pdf

Ehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa Ympäristöministeriölle ja Lupa- ja valvontavirastolle seuraavan lausunnon, joka on Hangon kaupungin yhtenäinen lausunto asiassa, jossa myös Hangon Vesi -liikelaitoksen näkökanta on huomioitu:

Kuultavana oleva ehdotus Suomen merenhoitosuunnitelman seurantaohjelmaksi vuosille 2026-2032 on kattava ja hyvin jäsennelty. Kaupunki katsoo myönteiseksi, että seurantaohjelmassa hyödynnetään ja otetaan huomioon ympäristönsuojelulain ja vesilain pohjalta tehdystä ympäristölupiin liittyvästä meri- ja rannikkovesiin kohdistuvasta tarkkailutoiminnasta saatava tieto.

Hangon Vesi -liikelaitoksen näkökulmasta huomautetaan kuitenkin, että seurantaohjelman toimeenpanossa on varmistettava, ettei uusia päällekkäisiä velvoitteita synny ympäristölupavervollisille ja seuranta pysy riskiperusteisena sekä suhteutettuna paikallisiin olosuhteisiin. Uudet mahdolliset velvoitteet tulisivat perustua alueellisiin erityispiirteisiin, ottaen esimerkiksi huomioon Hangon alueen avomerialtisuus hydrografisessa seurannassa ja ekologisen tilan arvioinnissa sekä olla riskiperusteisia haitallisten aineiden seurannassa. Hangon Vesi korostaa myös, että ohjelmassa esitetyt tiedonhallintavaatimukset tulee toteuttaa siten, ettei uusia manuaalisia työvaiheita tai järjestelmämuutoksia

synny ilman riittävää siirtymäaika ja selkeitä ohjeita . Seurantaohjelmassa tulee selkeästi erottaa lakisääteiset velvoitteet valtakunnallisesta tiedontuotannosta.

Meriroskan seuranta (ohjelmassa ”Roskaantuminen”) on tärkeää Hangossa, missä perustettiin SYKE:n toimesta meriroskan seurantapaikka keväällä 2025. Rannikkokaupungissa rantoja siivotaan säännöllisesti sekä kuntalaisten että kaupungin toimesta, mutta roskan määrän ja laadun määrittäminen ja seuranta jää tekemättä. Hangon Vesi-liikelaitos nostaa esille, että mikromuoviseurannan laajentamisessa tulee hyödyntää vain standardisoituja menetelmiä. Jätevedenpuhdistamolle ei tule asettaa uusia velvoitteita ennen menetelmien vakiintumista.

Seurantaohjelman mukaan alusöljypäästöjä seurataan rajavartiolaitoksen valvontalennoilla (ohjelma ”Epäpuhtaudet ympäristössä”). Olisi tärkeätä pystyä seuraamaan myös muita aluskemikaalipäästöjä. Rannikkokunnille tämä olisi tärkeä tieto ympäristövahinkojen torjuntasuunnitelmien näkökulmasta.

Myös merenpohjan fyysistä menetystä ja vahinkoa seurataan ohjelmassa ”Luonnon monimuotoisuus / merenpohjan elinympäristöt”. Kaupunginhallitus toteaa, että yhä enemmän tehdään ennallistamistoimenpiteitä rannikkokunnissa tai valuma-alueilla. Ennallistettujen rannikkoympäristöjen huomioiminen seurantaohjelmassa olisi tärkeä lisäys.

Muilta osin Hangon kaupungilla ei ole asiassa huomauttamista.

Päätös

Lisätiedot

kaupunginjohtaja Simon Store, 040 135 9500
ympäristönsuojelupäällikkö Maria Degerlund, 135 9299
liikelaitosjohtaja Jennifer Gammals, 135 9360